

И животътъ пакъ си потече по старому. Старецътъ си живѣше въ старата кѣща, отиваше въ новата само да се храни. Но лека-полека отношенията между синъ и баща започнаха да се измѣнятъ. Отначало Никола и жена му почнаха да изпращатъ малкия Петърчо, внукъ на дѣдо Петъръ, да му носи храна въ кѣщи и, найсетне, дойде до това положение, че му даваха само хлѣбъ, а нѣкой день и това забравяха да му дадатъ; изоставиха го, не влизаха въ старата кѣща никога, не го поглеждаха и почистваха. Старецътъ потъна въ гадове, ходѣше вече въ дрипи. А много бѣше вече старъ и едва ходѣше.

Едва сега той разбра, колко правъ е билъ кметътъ, като го е увещавалъ на времето. Отъ срамъ, той не излизаше вече изъ селото.

— Кой се е надѣвалъ за това! — презъ сълзи си думаше старецътъ.

Едни отъ селянитѣ го окайваха, други го осжждаха, че самъ си е докаралъ това зло.

Дойде Рождество. Когато презъ нощта забиха камбанитѣ, Никола и жена му се облѣкоха за църква.

— Малкиятъ спи ли? — попита Никола.

— Спи.

Ще побързае да идемъ на църква, дано не се събуди.

Но малкиятъ не спѣше. Когато тѣ излѣзоха, той се надигна, и въ седемгодишния му умъ се занизаха мисли. Колко радостъ е въ всички кѣщи на Коледа, а отвждъ, въ старата кѣща, дѣдо му, когото той толкова обича, стои въ студеното, нѣма да има готвено, а ще яде само сухъ хлѣбъ.

И той стана, облѣче се и приближи до огъня съ две паници: въ едната сипа чорба, въ другата сложи единъ голѣмъ кѣсъ печено месо, взе и топълъ хлѣбъ, мина презъ двора и влѣзе въ старата кѣща. Въ стаята на дѣдо му бѣше мразъ като вънъ, въ огнището свирѣше студень вѣтъръ.

— Дѣдо, спишъ ли?

— Не спя, милинко. Защо идешъ?

— Почакай малко. — И Петърчо пакъ излѣзе.

Върна се отново съ дърва и вжглени на една керемида. Седна при огнището и накладе огънъ. Когато стаята се освѣти отъ пламъка, той се извърна къмъ дѣдо си, който бѣше се надигналъ, обвитъ въ дрипави черги.

— Дѣдо, колко си отслабналъ! Мама и тати сж на църква; азъ ти донесохъ ядене. Ела да се постоплишъ до огъня и да си похапнешъ топла чорбица. И хлѣбътъ е топълъ.

— Милинко, милинко! — прошепна презъ сълзи дѣдо Петъръ.

Малкиятъ му помогна да стане и приближи до огъня. Дѣдо Петъръ прострѣ вкоченѣлитѣ си рѣце да се стоплятъ и после почна да сърба чорбата, като гледаше съ насълзени очи детето.

— Ама, дѣдо, защо плачешъ?

— Не плача, то е отъ студеното.